ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen Yıl: 14 Sayı: 6 (196)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Mart 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE,

DAHA GÜÇLÜ TKP!

TKP Merkez Komitesinin 5 Mart 1987 günlü bildirisi:

KÜRT HALKINA YÖNELİK KIRIMA DERHAL SON VERİLMELİDİR!

Hükümet ve Genelkurmay, 4 Mart 1987 tarihinde hava kuvvetlerine bağlı uçaklarla, Irak toprakları içindeki Kürt yerleşim bölgelerini ağır bir şekilde bombalamıştır. Yüzlerce ölü ve yaralı var. Şimdi kara kuvvetleri bölgeye yığınak yapıyor ve saldırıya hazırlanıyor.

Türkiye topraklarında ve komşu Irak topraklarında yaşayan masum Kürt kadın, erkek ve çocuklarının kırımına ve savaşın sürdüğü bölgede tehlikeli bir şekilde gerginliğin artmasına yol açan askeri harekât derhal son bulmalıdır.

Hiçbir bahane, masum Kürt halkına karşı bu barbarca saldırıyı haklı gösteremez. Bu kırımla Türk ulusunun alnına kara bir leke sürülmek isteniyor.

Hükümet son kanlı olayları 30 uçaklık filoyla girişilen bombardıman hareketinin gerekçesi olarak ileriye sürmüştür. Gerçekte bütün bu olaylardan ve dökülen kanlardan birinci derecede sorumlu olan hükümettir, sıkıyönetim makamlarıdır. Köy koruyucuları adı altında sorumsuz kimseleri silahlandıranlar, Türkiye Kürdistanı'nda kanlı olayları adeta bilinçli olarak kışkırtıyorlar. Milyonlarca Kürt köylüsü hükümetin ve Genelkurmay çevrelerinin açıkladığı göç planı karşısında büyük bir huzursuzluk içindedir. Özellikle darbeden bu yana Türkiye Kürdistanı'nda yürütülen amansız devlet terörü Kürt ulusal sorununu çok daha fazla keskinleştirmiştir.

Son askeri operasyon, bundan öncekiler gibi Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçıl çözümünün zorunluluğunu kanıtlama dışında hiçbir sorunu çözmeyecek, tersine daha da derinleştirecektir.

Şövenist ve militarist kampanyanın baskısı altında kalan barış ve demokrasi yanlısı güçlerin dikkatini şu noktaya çekmek istiyoruz: Bugün hükümetin sınırötesi askeri operasyonlarına, "terörü" önleyeceği gerekçesiyle destek

Arkası 6. sayfada

HOUSTON'DA HAZIRLANAN SEÇİM SENARYOSU

T.Özal'ın ABD'ye gidiş nedeni çoktan unutuldu ve kamuoyu Başbakan'ın sağlığı ile ilgili iyi hazırlanmış duygusal bir propaganda selinin altında kaldı.

Houston'da neler oluyor? ANAP'ın nasıl kurulduğunu hatırlayanlar için şaşırtıcı bir gelişme söz konusu değildir. Özal, ABD'ye 1983'de "zayıflamak için" gitmiş, ANAP'ı kurma kararı ile dönmüştü. Öyle görülüyor ki, şimdi de kalp operasyonuna, Houston'da hazırlanan 1988'e kadar ANAP'ın seçimleri kazanma operasyonu eşlik ediyor.

1983 seçimleri öncesinde, ABD'de Türkiye'yi açık askersel diktatörlükten parlamenter görünümlü bir otoriter rejime doğru yönlendirme stratejisini hazırlayanlar, şimdi de yine ABD'de, 1988 seçimleriyle otoriter 12 Eylül rejimini pekiştirme stratejisini olgunlaştırdılar.

Houston seçim operasyonu 7 Haziran'da 81 yerleşim yerinde yapılacak olan belediye seçimleri nedeniyle de büyük önem taşıyor. Üstelik de bu seçimler, ANAP'ın güçlü olduğu yerleşim bölgelerinin alınan bir kararla belediye statüsüne yükseltilmesi nedeniyle yapılıyor. SHP'yi seçimleri "boykot" etmek-

Arkası 6. sayfada

SİA'NIN İMZALANMASI ERTELENMELİDİR !

Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, yapılan açıklamalara göre SİA konusunda mektup teatisinde bulunmak üzere ABD'ne giderken, SHP Genel Başkanı E.İnönü, Cumhurbaşkanı Evren'le yaptığı görüşmede SİA'nın imzalanmasının ertelenmesini istedi. Görüşmeden sonra basına yaptığı açıklamada, anlaşmanın parafe edilmesinden sonra bu konuda kaygılarını dile getirmiş olduklarını hatırlatan İnönü, aynı istemi Başbakan vekili Kaya Erdem'e de iletti.

Daha önce de, SHP milletvekillerinden Cüneyt Canver, 11 arkadaşı ile hazırladığı bir önergeyle, SİA'nın mecliste görüşülmesini istemiş, tek taraflı bir ödün anlaşması olarak nitelediği SİA'nın imzalanmasının ulusal çıkarlara aykırı olduğunu dile getirmişti. Canver, ayrıca anlaşmanın imzalanmamış olmasına karşın ABD'nin üslerdeki faaliyetini sürdürmekte olduğuna dikkat çekerek, SİA ile Türkiye'nin ABD'ne neler verdiğinin gözlerden gizlenmek istendiğini belirtmiş ve bu anlaşmaya imza atanların tarih önünde hesap vermekten kurtulamayacaklarını vurgulamıştı.

Ulusal egemenlik haklarımızın ve güvenliğimizin ABD'ne devri anlamına gelen SİA'nın imzalanmamasını ve iptal edilmesini savunan TKP, SİA'nın imzalanmasının ertelenmesini istemini destekliyor.

SİA'nın imzalanmasının öncelikle ertelenmesi, içeriğinin açıklığa kavuşturularak mecliste ve kamuoyunda tartışılması yönündeki istemleri, tüm barış ve demokrasi yanlısı güçler desteklemelidir.

İŞKENCE İNSANLIK SUÇUDUR !

İnsan Hakları Derneği işkencede meydana gelen 149 ölüm olayını kamuoyuna duyurduğunda, İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut ve ANAP Genel Başkan Yardımcısı Bülent Akarcalı feryadı basmışlardı: "İşkence yoktur, işkence siyasi istismar konusu yapılıyor" diye. Oysa bu açıklamanın yapıldığı anda bile biliyorlardı ki, işkenceciler kendilerine verilen görevin başındadırlar ve işkenceler sürmektedir. İşte bir kaç örnek:

Adnan Tivsiz, Urfa'nın Ceylanpınar ilçesine bağlı Ayinsaraç köyünden 30 yaşında genç bir yurttaş. Evinden arandığı için 13 Şubat günü karakola gelip teslim oluyor. 17 Şubat günü ise tatbikat için götürüldüğü Suriye sınırında, mayınlı araziden kaçtığı öne sürülüyor. Gerçekte, Adnan Tivsiz işkence ile öldürülmüş, cesedi de mayınlı araziye atılmıştır. Oysa ceset ortada yok, ceset bulunamadığı için de Savcı, "soruşturma açamam" diyor.

19 Şubat günü ise Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Doğanlı köyünde bir başka trajedi yaşanıyor. Köyü basan

Arkası 7. sayfada

İŞÇİ SINIFININ 12 EYLÜL KOŞULLARINDAKİ OKULU: NETAŞ GREVİ

● Mehmet YAVUZ

12 Eylül koşullarında ne zaman eyleme geçilmesi söz konusu olsa, şu düşünce ile sık sık karşılaşıldığı biliniyor: "Yeterli güç yok!" Peki ama yeterli güce ulaşmak için ne yapmak gerekiyor? Güç kaynakları nelerdir?

Bu soruların yanıtı artık soyut olarak nitelenebilecek tartışmaların konusu olmaktan çıkmış, pratik içinde verilmiştir: "Birlik ve dayanışma!" Bu onur, 12 Eylül koşullarında 93 günlük zorlu bir grev yürüten ve başarıyla noktalayan Netaş işçilerine aittir.

Netaş işçilerinin sendikaları bağımsız Otomobil-İş önderliğinde yürüttükleri grev, bu bakımdan işçi hareketinin 12 Eylül koşullarındaki mücadelesinde bir dönüm noktası olarak nitelenebilir. Ancak hemen belirtmek gerekir ki, Netaş direnişinin bu niteliği, bu grev okulunun dersleri üzerinde durulur, bunlar tüm fabrikalara yaygınlaştırılır, tüm işçi sınıfına maledilebilirse kalıcı hale gelebilir, pekişebilir. Kuşkusuz, bu konuda sorumluluk en başta, hangi sendika üyesi, hangi politik akımın yandaşı olursa olsun, tüm ileri, sınıf bilinçli işçilere düşmektedir.

Elbette bu işyerinin kendine özgü koşulları vardı, ancak Netaş grevcilerinin başarıya ulaşmak için göğüslemek zorunda kaldıkları zorlukların, baskıların bugün başka herhangi bir işyerinde, herhangi bir sendikanın karşı karşıya bulunduklarından daha az olduğu söylenebilir mi? Grevin, güçlü bir sendikal konfederasyonun desteğinden yoksun bağımsız bir sendika olan Otomobil-İş tarafından yürütülmesi, başlı başına bir handikaptı. Kaldı ki, grev hakkını son derece kısıtlayan yasalarla, antidemokratik grev tüzüğüyle yetinmeyen patron ve hükümet, keyfi baskılara ve doğrudan grev kırıcılığına başvurdular. Tekelci basında Coşkun Kırca gibi grevin taşıdığı politik önemin çok iyi farkında olan kimileri, Netaş grevi etrafında gelişen dayanışmayı hedef alırken, hükümet, devletin olanaklarını da grevi kırma yönünde seferber etti.

Yine de Netaş işçileri boyun eğme diler. Bu nasıl gerçekleştirilebildi?

Bu başarının temel sırrı, Netaş işçilerinin "hak verilmez alınır" ilkesi temelinde birliklerini sağlamaları ve sendikaları çevresinde kenetlenmelerindedir. Toplu sözleşme görüşmelerinden grev kararının alınmasına, grevin yürütülmesinden sona erdirilmesine kadar her aşamada, tabanın katılımının sağlanmasında, tabanın söz ve karar sahibi olmasındadır. Netaş grevcileri kendi iradeleri ile, neyi, neden yaptıklarını bilerek greve evet dediler, yine kendi iradeleri ile greve son verdiler. Bunun en iyi kanıtı, bir bayram havası içinde greve çıkan işçilerin, aynı coşku ile, halaylar çekerek işbaşı yapmalarıdır.

Ailelerinin de yardımıyla, işçiler içlerine kapanmayıp çok yönlü faaliyetlerle dışa açıldılar, grevin bir dayanışma merkezi haline gelmesini sağladılar. Bu bakımdan grev yalnız Netaş işçileri için değil, öteki fabrikalardan işçiler ve demokrasi güçleri için de bir okul niteliği kazandı.

Türk-İş, Hak-İş ve başka bağımsız sendikaların üyeleri, Netaş grevini ziyaret ederek, maddi ve manevi desteklerini sundular, deney ve görüş değiş tokuşunda bulundular. Bu, mücadelenin başarısı için, işçilerin dayanışmasının, sendikalararası eylemin taşıdığı önemi bir kez daha ortaya koydu.

Netaş grevcileri, haklı davalarını duyurmak için her olanağı değerlendirdiler. Bunun karşılığında da, çevrede mahalle sakinlerinden, esnafa kadar herkesin desteğini kazandılar. Sanatçılar onlar için eserlerini sergiledi, onlar için türküler yakıldı, şiirler yazıldı. Çeşitli fakültelerden öğrenciler, gruplar halinde grevi ziyarete geldiler.

Yalnız İstanbul'da değil, ülke çapında, Netaş grevcilerinin mücadelesinin duyulduğu her yerde, fabrikalarda, okullarda, kasabalarda, grev ile dayanışma girişimleri ortaya çıktı. Toplumun hemen her kesiminde boy veren bu dayanışma hareketi, işçi sınıfının Netaş bölüğünün çevresine yaydığı mücadele azmini olduğu gibi, bu kesimlerdeki, ülkedeki kötü gidişe dur demede bel bağlayabilecekleri, ardından yürüyebilecekleri bir güç arayışını, bu yönde işçi sınıfına duyulan güveni ifade etmektedir.

Grev, 12 Eylül rejiminin, getirdiği yasaklar aracılığıyla işçi sınıfını hapsetmek istediği dar sınırları, tecrit duvarını da parçalayıp attı. İşçi sınıfının uluslararası bir güç olduğunun bilince çıkmasına hizmet etti. İşçi sınıfının uluslararası sendikal örgütleri, işçi sınıfının tek tek ülkelerdeki kolları maddi dayanışma kampanyaları başlatırken, dayanışma mesajlarını ve kimi temsilcilerini de grev yerine kadar gönderdiler. Yurt içinde olduğu gibi yurtdışında da demokratik kamuoyuna ve basına geniş biçimde yansıyan Netaş grevi, yurtdışındaki Türkiye göçmen işçilerin ve örgütlerinin aktif desteğini yanında buldu.

Netaşçılar 12 Eylülün tüm baskı ve zorbalıklarının, işçi sınıfının mücadelesini yok edemediğini, bu mücadelenin kesintisizliğini ortaya koydular. DİSK'i ve DİSK'i DİSK yapanları tasfiye ettiklerini düşünenlere, DİSK-Maden-İş okulundan geçmiş Netaş işçileri güçlü bir tokat indirdiler. Aynı zamanda, 12

Arkası 7. sayfada

16 Mart, Türkiye Gençliğinin antifaşist dayanışma ve savaşım günü!

Hamit Akın, Hatice Özen, Ahmet Turan Ören, Murat Kurt, Baki Ediz, Abdullah Şimşek, Cemil Sönmez...

16 Mart 1978 günü, MHP'li, ÜGD'li faşistlerin bombalı saldırısında parçalanarak can veren, İstanbul Üniversitesi Hukuk ve İktisat Fakültesi öğrencisi yedi yurtsever genç...

Birçok öğrencinin yaralandığı, önceden planlanmış bu kanlı saldırıdan bir süre önce İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri okullarındaki faşist işgali kırmışlardı. Bu başarı İGD'li, Dev Sol'cu, DDKD'li, DÖB'lü, YDGF'li öğrencilerin birliğinin eseriydi.

Okullarındaki faşist işgali birlik oluşturarak kırmayı başaran gençler, bu kanlı saldırıyı da güçlü bir antifaşist çıkışla protesto ettiler.

20 Mart günü, DİSK'in çağrısıyla gerçekleştirilen "faşizme ihtar" eylemiyle tüm demokratik güçler faşist cinayetlerin karşısına dikildi. Uluslarara Öğrenciler Birliği (UÖB) 16 Mart'ı dünya gençliğinin Türkiye antifaşist gençliğiyle dayanışma günü ilan etti.

Dokuz yıl önce 16 Mart günü İstanbul Üniversitesi öğrencilerine bombalarla saldıranlar İGD'li, Dev Sol'cu, DDKD'li diye bir ayrım yapmamıştı. Bugün de Evren-Özal yönetimi gençliğin öğrenim görme ve çalışma hakkına ayrım yapmadan saldırıyor. YÖK yönetmelikleri ayrımsız üniversitede okuyan her öğrenciyi hedef alıyor.

16 Mart kırımı, gençliği geriletmek, faşizme karşı savaş alanlarında oluşturdukları birliği parçalamayı amaçlıyordu. Bugün de öğrenci gençliğe derneklere yönelik saldırıların, tehditlerin temelinde aynı amaç yatıyor.

12 Eylül öncesinde farklı politik görüşlerin etkisindeki demokrat gençler birbirlerine, kalıcı, sağlam birlikler oluşturma esnekliğiyle yanaşmayı başaramamışlardı. Kazanımların henüz geri alınmaz biçimde güvence altına alınamamış, öğrenci derneklerinin geniş öğrenci kesimleriyle bağlanamamış olduğu günümüz koşullarında, geçmişin bu önemli dersini gözönünde tutmak olağanüstü önem taşıyor.

Birliğin güçlendirilmemesi her zaman olduğu gibi gerici güçlerin işine yaramaktadır. Açık ki, rejimin öğrenci derneklerinin yasallığını tartışılır hale getirmek, geniş öğrenci kesimleri derneklerden uzak tutabilmek, demokratik öğrenci hareketini kamuoyunun desteğinden yoksun bırakabilmek için, başvurduğu baskılar, saldırılar, öğrenci gençliğin değişik politik görüşlerden öncü kesimleri arasında sıkı birlik sağlanmadan geri püskürtülemez. Rejimin bu oyunlarını bozabilmek, her türlü saldırıyı göğüsleyebilmek, geniş öğrenci yığınlarını YÖK'ün antidemokratik disiplin, sınav, sınıf geçme yönetmeliklerine, paralı eğitime karşı yürütülen savaşıma seferber edebilmekten örgütlü birlik ve yığınsallıktan geçiyor.

Yeryüzünün ve ülkemizin atom esaretinden kurtulmasının yolunun açılması için:

AVRUPA NÜKLEER SİLAHLARDAN ARINDIRILMALIDIR

●Ahmet ALAN

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'un 28 Şubat açıklamasından bu yana iki hafta kadar bir zaman geçti. Ama, nükleer silahsızlanmanın yolunun açılması, Doğu-Batı ilişkilerinin iyileştirilmesi konusunda, bu kısa sürede iyimser bir hava oluştu. SSCB'nin Avrupa'daki Amerikan ve Sovyet orta menzilli füzelerinin kaldırılıp imha edilmesi için, stratejik füzeler ya da uzay silahları gibi öteki benzeri konulardan bağımsız, ayrı bir anlaşma önerisi, yeryüzünde yeni bir umut yarattı. ABD de dahil, ilgili devlerin şimdiye kadar ki olumlu yaklaşımı, Reagan yönetiminin de kendi anlaşma tasarısını görüşme masasına getirmesi, yeniden canlılık kazanan Cenevre görüşmelerinde tarafların haftada üç kez konuyu ele alma konusunda görüş birliğine varmaları, bu umutları daha da güçlendirdi. Kaldı ki, Sovyet önerileri temelinde Reykjavik'de taraflar 5 yıl içinde Avrupa'daki orta menzilli füzelerini kaldırma konusunda mutabakata varmış bulunuyor. Zirveden sonraki dönemde, eğer SSCB Reykjavik paketinden or ta menzilli füzeler önerisini ayırıp ayrı görüşmeye yanaşırsa anlaşmaya varılabileceğini söyleyenlerin ne kadar samimi olduklarını önümüzdeki gelişmeler gösterecektir.

Reykjavik'de orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda mutabakata varıldığına göre, Amerika bu konudaki anlaşmanın denetiminin de olanaklı olduğunu kabul etmiş, orta menzilli füzelerin, örneğin konvansiyonel silahlar. dan bağımsız çözüme bağlanabileceğini benimsemiş demektir. Cenevre'deki Sovyet heyeti başkanının füzelerin kaldırılacağı ve sonra imha edileceği yerlerde doğrudan denetim de dahil, her tür denetime hazır olduklarını açıklamasından sonra, Amerikan heyeti başkanı da denetimin her iki ülkenin ulusal olanakları ve yerinde kontrol temelinde sağlanması bakımından taraflar arasında ilke birliğinin mevcut olduğunu bildirdi.

Şunu da unutmamak gerekir ki: Gorbaçov yoldaşın açıklamasında, Avrupa'daki orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda anlaşmaya varılır varılmaz, 'Pershing-2' ve 'Cruise' füzelerine yanıt olarak Demokratik Alman Cumhuriyeti ile Çekoslovakya'ya yerleştirilen kısa menzilli füzelerin hemen geri çe-

Arkası 7. sayfada

AÇIKLAMA

28 Şubat 1987'de Sovyetler Birliği, Avrupa'da ve dünyada barışın korunması, nükleer silahsızlanma yönünde adım atılması ve kollektif güvenliğin pekişmesi yolunda olağanüstü önemde bir girişimde bulundu. Sovyet yönetimi adına bir açıklama yapan Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, ABD'ye, Cenevre'de sürmekte olan Sovyet-Amerikan silahsızlanma görüşmelerinin şu andaki durumundan bağımsız olarak Avrupa'daki orta menzilli Amerikan ve Sovyet nükleer roketlerinin kaldırılması için derhal ayrı bir anlaşma yapmayı önerdi.

Mihail Gorbaçov'un önerisinin derhal yaşama geçmemesi için hiçbir neden yoktur. Çünkü yeryüzündeki nükleer silahları kaldırmanın mümkün olduğunu kanıtlayan Reykjavik'teki Sovyet-Amerikan zirvesinde zaten bu konuda bir mutabakat oluşmuştu. Buna göre, Avrupa'daki orta menzilli Amerikan ve Sovyet nükleer roketleri beş yıl içinde sökülecek, bu süre içinde Amerikan ve Sovyet toprakları üzerinde bulunan ve Asya'yı menzili içine alan aynı türden silahların sayısı 100'e indirilecekti. Öte yandan, Gorbaçov, son derece somut bir biçimde, ülkesinin, taktik nükleer silahların sınırlandırılması ve toptan imha edilmesi için de derhal görüşmelere hazır olduğunu bir kez daha vurgulamıştır.

Gorbaçov'un önerisi bütün dünyada büyük bir yankı uyandırdı. Kimi NATO üyesi ülkelerin hükümetleri bile bu önerinin yaşama geçmesini savundular.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Sovyetler Birliği'nin bu tarihsel girişimini Avrupa'yı ve dünyayı nükleer esaretten kurtarma yolunda sorumlu, yapıcı bir adım olarak selamlıyor, bu girişimi vargücüyle destekliyor. Bu öneriyle Sovyet ülkesi, yıllardır Avrupa'da orta menzilli roketlerin kaldırılması için harekete geçen, bu amaçla seslerini yükselten milyonlarca insanın beklentisine yanıt vermiştir. Stratejik silahların sınırlandırılması için ve uzayın silah sistemlerinin yerleştirilmesine karşı mücadeleyi sürdüren Sovyetler Birliği, bu adımla eşit güvenlik, karşılıklı olarak kabul edilebilirlik temelinde silahsızlanma anlaşmaları imzalanması yolundaki aralıksız çabalarına yeni bir halka eklemiştir.

Avrupa'daki orta menzilli nükleer silahların kaldırılması, taktik nükleer silahlar konusunda görüşme yolunun açılması Türkiye için, herşeyden önce topraklarına yeni Amerikan nükleer silahları yerleştirilmesinin önünün kapanması demektir. Bu aynı zamanda, Amerikan nükleer silahlarından arınmış, nükleer savaş tehdidinden kurtulmuş bir Türkiye'ye giden yolun açılması demektir.

Özal hükümeti ise, bu kadar önemli bir konuda hâlâ susuyor, tutum almıyor. TKP, hükümeti, yeni Sovyet girişimini desteklemeye çağırıyor. Türkiye komünistleri, ülkemizdeki ve dünyamızdaki tüm barışsever ve sağduyulu güçlerle birlikte seslerini yükseltiyorlar: Silahlanmadan silahsızlanmaya geçebilmek için yeni Sovyet önerisinin yarattığı tarihsel fırsat değerlendirilmelidir! Yeryüzünün ve ülkemizin en kısa zamanda atom esaretinden kurtulması yolunun açılması için Avrupa derhal nükleer silahlardan arındırılmalıdır!

3 Mart 1987

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

SOVYET SENDİKALARININ 18. KONGRESİ

Şubat ayı sonunda yapılan Sovyet Sendikalar Birliği'nin kongresi, Sovyet ülkesindeki tüm dikkatleri üzerine çeken yeni atılımın özüne ve biçimlerine ve en önemlisi, amaçlarına ilişkin gerçeklerin daha iyi anlaşılması bakımından önemli bir forum oldu. Tüm dünyada konuşulan, "SSCB'deki yenilenme süreci nedir?" sorusuna bu kongre de somut yanıtlar getirdi.

Sovyet toplumundaki yenilenme, sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma süreciyle sendikalar arasındaki bağlam nedir?

SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov'un, söz alan delegelerin konuşmaları temelinde, bu sorunun yanıtı en basit biçimiyle şöyledir:

Sendikalar kongresi SBKP 27. Kongresi'nden tam bir yıl sonraya rastladı. Bu dönemde hızlandırma yönünde, özellikle ekonomiyi yönetme mekanizmasında, ücret sisteminde yeni düzenlemelere başlanmış, olumsuz eğilimlerin giderilmesi, toplumda genel havanın iyileşmesi için önlemler alınmış bulunuyor.

Kongrede de sık sık dile getirildiğine göre, bu yalnız bir başlangıçtır. Asıl yoğun çalışmalar, en zor işler bundan son ra yapılacaktır. Temel görev, yenilenmeye geri dönmez nitelik kazandırmak, bütün **işleri halkın kontrolüne** geçirmektir. Bunun tek yolu ise, toplumsal yaşamın tüm alanlarını daha da demokratikleştirmektir. İşte bu işte sendikalara çok sorumlu bir rol ve görevler düşmektedir.

Niçin sendikalara?

Çünkü sendikaların başlıca faaliyet alanı çalışma kollektifidir. Çalışma kollektifi ise yenilenmenin temel, merkez hücresidir. **Bu sürecin yazgısı** idare büroları ve odalarında değil, **çalışma kollektiflerinde** belirlenecektir. Bu kollektiflerde işler nasıl yürüyorsa, tüm toplumda da işler öyle yürüyecektir. Bu, ister düzenli ve örgütlü üretim ve yönetim bakımından olsun, ister emek üretkenliğini artırma, ürünlerin kalitesini yükseltme ya da sağlıklı psikolojik ortamı ve sosyal sorunların çözümünü sağlama bakımından olsun, böyle olacaktır.

Nitekim, kongrenin aldığı kararların odak noktasını, sendikaların çalışma

Arkası 7.sayfada

AET'YE TAM ÜYELİK SORUNU ÜZERİNE

●Doğan DİNÇ

Özal hükümetinin, 1987 yılı içinde Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik için başvurulacağını açıklaması ile birlikte, Türkiye-AET ilişkileri geçmişi ve geleceği, bugünü ve yarını, oluru ve olmazı ile birlikte tartışılmaya başlandı. İlginç olan Avrupa **Ekonomik** Topluluğuna katılmanın, tam üyelik sorununun öncelikle ekonomik açıdan değil de politik açılardan tartışılıyor olmasıdır. Sorun azgelişmiş bir ekonominin bir başka büyük ve gelişmiş ekonomiye, gelişmiş kapitalist ülkeler topluluğuna her nasıl olacaksa "entegrasyonu" sorunu olarak, bunun ülkemiz ekonomisine getireceği yarar-zarar olarak tartışılmıyor da, neredeyse yalnızca bir demokratikleşme sorunu olarak ele alınıyor.

Türk burjuvazisi konunun gündeme geldiği ilk günden bu yana AET üyeliğini savunuyor. Bunun Türkiye ekonomisi için bindiği dalı kesmak anlamı taşıdığının farkında olan bir iki istisna dışında, ki onlar da AET karşısındaki tutumlarını çok açık ortaya koymuş değillerdir, burjuvazi; tekeli, büyüğü, ortası, küçük boylusu ile AET üyeliğine neredeyse kutsal bir amaç gibi bakıyor. Gerçi ülkemizde burjuvazi içinden, buna buna benzer pek çok konuda ideolojik bir tutumla, yüksek perdeden konuşup, iş pratik uygulama aşamasına geldiğinde, kazın ayağının başka türlü olduğunu, örneğin KİT'lerin özelleştirilmesi konusunda olduğu gibi, bir ölçüde fark edenler çıkmıyor değil. Ama şimdi büyük çoğunluk AET üyeliği için yanıp tutuşma döneminin içinde bulunuyor.

Öte yandan son yıllarda AET üyeliği Türkiye'nin soldaki politik güçleri içinde de daha değişik yorumlanır bir konu haline geldi. On yıl önce AET üyeliği sorununa Türkiye'nin ekonomisi; sanayisi, tarımı, ticareti açılarından yaklaşanların, emekçi halkın durumunu dikkate alarak konuyu irdeleyenlerin sayısı son zamanlarda hızla azaldı. Oysa geçmişte ilericilerin büyük çoğunluğu, pek çok ilerici aydın konuya öncelikle Türkiye ekonomisinin, emekçi halkının durumu, çıkarları açısından yaklaşırlardı.

Kuşkusuz o yıllardan bu yana pek çok önemli gelişme oldu. Dünya hızla değişiyor. Şimdi dünyada hiç bir ülke kendi içine kapanıp kalmayı düşünemez, böyle bir ekonomi hayal edemez. Dünya topluluğunu oluşturan devletler arasında ekonomik sistemleri, rejimleri ne olursa olsun karşılıklı bağımlılık, giderek güçlenen bir eğilim haline geldi. Bu nedenle de Türkiye'de, Türkiye-AET ilişkileri tartışılırken hiç kimse, "Türkiye içine kapansın, bu tehlikeli güçlerle, emperyalist ülkelerle, kuruluşlarla ilişkilerini kesip atsın" demiyor. Kısacası Türkiye'de aklı başında insanlar arasında, Türkiye'nin dış politikası, ekonomik ilişkileri söz konusu olduğunda, bir uçta "Türkiye kendini soyutlasın, otarşik bir ekonomik yapı kursun" ya da öteki uçta "Hayır, öyle olmasın, Türkiye kendini Avrupaya, ABD'ye, gelişmiş kapitalist ülkelere, emperyalizme teslim etsin" diyenlerin bulunduğu türden bir tartışma yürütülmesi abestir. Böyle bir tartışmanın ikinci tezinin savunucuları, teslimiyetin sahipleri zaten iktidardalar. Bu yönde de oldukça hızlı adımlarla ilerliyorlar. Onların dillerinden düşürmedikleri "entegrasyon" sözünün karşısına "hayır, otarşi" diye çıkan da yok. Ama bu durum, teslimiyet politikalarına teslim olmayı zorunlu mu kılıyor?

AET üyeliği ve Türkiye ekonomisi

"İnişi mi seversin, çıkışı mı?" sorusuna "düzün suyu mu çıktı?" diye verilmiş çok yerinde ve öğretici bir cevap vardır. Türkiye-AET ilişkileri sözkonusu olduğunda da böyle aklı başında sözlerin izi sürülebilir Türkiye ile AET arasında, Türkiye ile öteki ülkeler ve bu ülkelerin oluşturdukları çeşitli ekonomik topluluklar, kuruluşlar arasında çok yönlü, biri öbürünü dışlamayan, karşılıklı çıkarlara dayalı, eşit haklı ilişkiler kurulamaz mı? Kuşkusuz kurulabilir. Eğer bir ülke, o ülkenin yöneticileri her ilişkide ülkenin, ekonominin ve halkın çıkarlarını nasıl koruyacaklarını başa alıyor, sorunlara ekonomik, politik ve sosyal yaklaşımlarını, ülkenin, halkın çıkarları ortak paydasında hal hamur edebiliyorlarsa kurulabiir. Türkiye ile AET ilişkileri için de, herhalde böyle bir yaklaşım geçerli olmalıdır.

Türkiye bugün AET'ye tam üye olabilirse (bunun gerçekçiliğini, olabilirliğini tartışmıyoruz) ne olacak? Ekonomi bundan nasıl etkilenecek? Türkiye'nin sanayisi, tarımı ne şekil alacak? Dış ticareti, açıkları, dengeleri neyi gösterecek? Bizim bu sorulara basit ama gerçekçi yanıtlarımız var: AET'ye tam üyelik gerçekleşirse, bizim zayıf, henüz kendi sınırlı amaçlarına ulaşamamış, üstelik altı yıldır darbe üstüne darbe yemiş, ithal ikameciliğine dayalı sanayimiz küçümsenemeyecek bir çöküntüye uğrar. Tarımın, şu geçtiğimiz altı yılda, yani korumasız, desteksiz kaldığı şu son dönemde ne hale geldiğini en iyi çiftçiler, çiftçi örgütleri biliyor ve dile getiriyorlar. Üstelik Türkiye kapitalizminin AET üyesi olan rakipleri bu alanda kapitalizmin doğal kuralları gereği oldukça acımasızdırlar ve şu anda birbirlerinin gözlerini oymakla meşguldürler. AET üyeliği gerçekleşirse, dış ticarette şu son altı yılın acı deneyiminin gösterdiği doğrultuda, önemli değişiklikler gerçekleşecek; dışalım da kanallar yatırımlar için değil, tüketim için çalıştırılacak, dışsatım şimdikinden de kötü olarak, temel dayanağına, sanayiye artık dayanamayacağı için boş bir kasnak gibi dönmeye başlayacak, dışsatımcılarımız, "su mu satsak, taş mı, yoksa kum mu?" diye birbirleriyle yarışmaya başlayacaklar. Bütün bu gelişmelerin doğal bir sonucu olarak, dış borç mekanizmasının hızı, ivmesi ise iyice artacak.

Bütün bunlar gözle görülür gerçeklerdir ve gerçekten şu son altı yıllık, dışalımda kapıların hesapsız kitapsız açıldığı dönem bu gerçeklerin bir tür kanıtlanması olmuştur. Ama bütün bunlar da gerçeği tam rengiyle vermiyor. Asıl olarak AET üyeliğinin Türkiye'nin işçilerine, emekçilerine, Türkiye halkına ne getirip ne götüreceğidir. Yukarıda kısaca çizmeye çalıştığımız tablo, Türkiye'nin üzerindeki yükün birden bire bir kaç misli artacağını gösteriyor. Kim taşıyacak bu yükü? Eğer ekonomi eşit haklı bir işbirliğine hazır hale getirilmeden, bu doğrultuda ekonomik politikalar uygulanıp olumlu sonuçlar alınmadan, sınırlarımız AET üyelerine açılırsa (o zaman sanıldığının tersine, Avrupa ülkelerinin pek şeffaf görünen sınırlarının ışık bile geçirmediği de anlaşılacaktır) yükü yine emekçi halk taşıyacak demektir. Peki ama bu yükü taşıyıp taşımayacağı emekçi halka hiç sorulmayacak mı? Bugün AET üyeliğini savunan ve aynı zamanda bugünkü rejime karşı çıkan, demokrasi isteyen ve halkın yükünü hafifletecek ekonomik politikalar üretmeye çalışanlar AET üyeliği sorununu halka hiç danışmadan mı çözecekler?

AET ve demokrasi

Evet, demokrasi de, tartışmanın başlıca ögelerinden birisi haline geldi. Doğrusu bu da şaşırtıcı, tuhaf bir durum. Bir yanda kimi işadamları, sanayiciler, dışsatımcılar, ANAP'ın propagandistleri, "AET ye üye olursak demokrasi gelir" diye tutturdular. Öbür yanda ise "Türkiye'de demokrasi olmadan AET üyeliği hayaldir, Türkiye'de demokrasiyi kuralım ki, AET'ye üye olabilelim" diyenler var. Birinci kanat Türkiye'yi, halkın demokrasi isteminden yararlanıp AET'ye sokmaya çabalıyor, öteki kanat AET'ye girmek isteyen, bunun için yanıp tutuşanları, demokrasi konusunda ikna etmek için konudan yararlanabilmeyi umuyor. Ama sonunda öyle ya da böyle AET'ye giriyoruz! Kuşkusuz bugünkü rejime karşı çıkan "Türkiye'ye demokrasi gereklidir" diyenleri, AET'nin öteki savunucularından kesinlikle ayrı tutmak gerekiyor. Ama yine de, AET konusunda bu türden aceleye getirilmiş görüşlerin, tutumların eleştiri süzgecinden geçirilmesi gereklidir.

Gerçekten de Türkiye'ye demokrasi gerek. Türkiye Komünist Partisi'nin özgür çalışma hakkından, Kürt halkının ulusal, demokratik haklarını tanımaya kadar, içeriği halkın vazgeçilmez hak ve özgürlükleri ile doldurulmuş bir demokrasi gerek bize. Ama bu demokrasinin gerçekleşebilmesi için Avrupanın, AET'nin desteğine, AET üyeliğine bel bağlamak, bir başka deyişle "dış güçlerden medet ummak" doğrusu tuhaf bir tutum oluyor. Böylesi bir tutum içinde olanlar iki konuda yanılıyorlar:

Birincisi, ABD ile bugünkü rejimin bağını doğruca görmekle, AET ile demokrasi arasına eşit işareti koymak birbiriyle çelişir. Bu topluluk ile ABD arasında varolan çatışmalar, çekişmeler, farklılıklar kuşkusuz önemlidir ve bunları bilmek, dikkate almak zorunludur, ama Reagan ile Kohl, Thatcher vb.'leri arasında, Türkiye'de demokrasi konusunda kıyasıya bir kavga olduğunu zannedenler yanılıyorlar. Türkiye'de demokrasi isteyen güçlere destek verenler, hükümetleri tutum almaya zorlayanlar AET'nin yöneticileri değil, Avrupa'nın demokratik kamu oyudur. Avrupa'lı muhafazakar politikacıların, hükümet çevrelerinin "Türkiye'de demokrasi" diye arada bir seslerini yükseltmeleri ise, onların önlerindeki politik hedeflerle sıkıca bağlıdır.

İkincisi, Türkiye'de demokrasi Türk ulusal güçleri, Kürt ulusal güçleri, Türkiye'nin tüm ulusal güçleri elele vermeden, demokrasi isteyenler birlikte davranmadan kesinlikle gerçekleşmez. O koşullarda gerçekleşecek olan, şimdiki rejimin doğal uzantısı, otoriter bir rejim olur. Avrupa'nın başları da böylesi bir rejimden hiç de uzun boylu şikayet edecek değildirler. Üstelik o zaman işlerine geldiğinde bu rejime "demokrasi", gelmediğinde "otoriter" deme özgürlüğünü de ellerinde tutmuş olacaklardır.

Bize göre doğru tutum AET tartışması ile demokrasi tartışmasını birbirinden ayırmaktır. Demokrasi, demokrasi isteyenlerin elbirliği ile, yoğun ve kararlı çabası ile kurulur. AET'ye tam üyelik ise Türkiye'nin, ekonominin, halkın çıkarları açısından tartılması, ona göre karar verilmesi gereken bir konudur.

Bizim kanımız odur ki, Türkiye'nin ekonomisi, AET üyeliğinin Türkiye lehine sonuçlar doğrumasını sağlayacak durumda değildir. Gerçekten güçlü bir ekonomiye sahip bir Türkiye'nin AET'ye üye olup olmaması sorunu ise günü gelindiğinde, o günün ekonomik politik koşullarında tartışılması gereken

➤

NÜKLEER BİR SAVAŞ TEHLİKESİ VE TÜRKİYE

●Mehmet ERGÜL

Fransız besteci **Maurice Ravel**'in İkinci Piyano Konçertosu'nu bilir misiniz? Ravel, bu konçertoyu 1937 yılında tamamladı Tam elli yıl önce. Konçerto, yalnız sol elle çalınabilecek biçimde bestelendi. Niye yalnız sol elle? Çünkü bir şarapnel parçası, Birinci Dünya Savaşı sırasında, ünlü Avusturyalı piyanist Witgenstein'ın sağ kolunu alıp götürmüştü. İşte Ravel, bu konçertoyla, hem dostu Witgenstein'ın bir dileğini yerine getiriyor, onun çalabileceği bir beste yapmış oluyordu. Hem de, bu yolla, savaşın dehşetine insanların dikkatini çekiyordu.

Bilim adamları hesaplamışlar...İnsanoğlunun yazılı tarihinde, yani son 5,500 yılda, irili-ufaklı tam 14,513 savaş olmuş. Bu savaşlarda 3 milyar 640 milyon insan yaşamını yitirmiş. Bu 5,500 yılın yalnızca 292 yılı barış içinde geçmiş. Basit aritmetik!...Her 19 yıl savaşa sadece bir yıl barış düşüyor. Üstelik silahların yıkım gücü arttıkça, daha çok can kaybı olmaya başlıyor. 17'inci yüzyılda Avrupa'da 3 milyon insan savaşlarda ölmüş. 18'inci yüzyılda bu sayı 5 milyonu buluyor. Birinci Dünya Savaşı'nda 10 milyona, İkinci Dünya Savaşı'nda 55 milyona çıkıyor.

ABD'nin 1945'te Hiroşima ve Nagazaki' ye atom bombasını atmasından sonra dünyada durum tamamen değişmiştir. **Artık savaş, politikanın başka bir araçla devamı olmaktan çıkmıştır.** Şurası besbelli ki, nükleer bir tufan koparsa, bu sefer ikinci bir Nuh'un gemisi gelmeyecektir.

Çünkü bugün dünyamızda 50 bini aşkın nükleer savaş başlığı var. Bu başlıkların yıkım gücü, Hiroşima'ya atılan bombanın iki milyon katına eşittir. Aynı şeyi başka bir biçimde söyleyelim: Bugün nükleer silahlar, 5 milyarlık dünya nüfusunu, bir değil, iki değil, tam oniki kez toptan yokedebilecek güçtedir.

Maymun ve insanın kafatası

Bundan 69 yıl önce, 1918'de, **Lenin** tam bir uzakgörüşlülükle şöyle diyordu: "Modern teknoloji, savaşın yıkıcı potansiyeline gitgide daha çok katkıda bulunuyor. Ancak **zaman gelecek, savaş öylesine yıkıcı olacaktır ki, savaşmak olanaksızlaşacaktır."**

Kendi biyografisine yazdığı önsözde, tanınmış Amerikalı sanayici Armand Hammer şöyle diyor: "1922 yılının eylül ayında Vladimir Lenin'e, Charles Darwin'in **'Türlerin Kökeni'** adlı kitabının üzerine oturmuş ve insan kafatasını inceleyen bir maymun heykeli sundum. Lenin, bunun üzerine şu karşılığı verdi: 'Silahların gitgide daha yıkıcı bir nitelik kazanmakta olduğu yüzyılımızda, eğer insanlık barış içinde yaşamayı öğrenemezse, uygarlık bir felâketle karşılaşabilir. Bir maymunun yerden insanın kafatasını kaldırıp, 'acaba ben nereden geldim?' diye şaşacağı bir gün gelebilir.' Lenin'in günümüzde nükleer silahların ortaya çıkacağını öngören bu bilgece sözlerini hep hatırlarım. Ateşle oynamaya, yani silahlanma yarışına karşı bu sözler bir uyarıdır."

Bundan yüzküsur yıl önce **Friedrich Engels**, "burjuva kapitalist düzenin yarattığı ürünleri ve üretici güçleri, kapitalist toplumun ölümcül yıkıcı eyleminden kurtarma gereği"ni vurguluyordu. Bugün nükleer silahların ortaya çıkardığı durum, bilimsel sosyalizmin kurucularının bu bulgu ve öngörülerinin ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor.

Yeni politik düşünce

Otuz küsur yıl önce de, tanınmış fizikçi **Albert Einstein**, haklı olarak, "eğer insanlık sağ kalmak istiyorsa, **yeni düşünce tarzları** gerekiyor" diyordu.

Yeni politik düşünce, yeni düşünce tarzı, savaş ve barış sorununda sınıfsal yaklaşımın, sınıfsal çözümlemenin elden bırakılması değildir. Bu düşünce tarzı, **Marks**'ın da belirttiği gibi, **"ülkülerimizin, gerçek hümanizmin, toplumun bütün kesimlerinin demokratik ve barışçı özlemleriyle harmanlanması"** anlamına geliyor. Bütün insanlığın çıkarlarını korumak, uygarlığı kurtarmak için bu, kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor. Zaten işçi sınıfı, işçi sınıfının Marksist-Leninist felsefesi, her zaman insanlığın çıkarlarını dikkat merkezinde tutmuş, hiçbir zaman tek başına proletaryanın çıkarlarına öncelik vermemiştir. Nitekim **Lenin, "Marksizmin ana düşünceleri açısından, sosyal gelişmenin çıkarlarının, proletaryanın çıkarlarından daha yüksek olduğunu"** belirtmiştir (**Toplu Yapıtlar**, Cilt 4, s. 236, İng.)

İşçi sınıfının tarihsel misyonunun ayrılmaz bir parçası

İşte Türkiye Komünist Partisi de, gerek dünyada, gerek ülkemizdeki gelişmeleri, çağın gerekliliklerini göz önünde tutuyor. TKP, dünya barışını koruma, insan uygarlığını yokolmaktan koruma görevinin, bugün **işçi sınıfının tarihsel misyonunun ayrılmaz bir parçası** olarak her zamankinden çok öne çıktığını belirtiyor **(Tez Tartışmasının Değerlendirilmesi ve Sonuçlandırılması**, s. 1)

Nükleer çağda **zaman etmeni,** yepyeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Zaman etmeninin askeri-teknolojik yanı, **bir silahlı çatışmanın başlaması, silahlı mücadelenin doruğuna yükselmesi ve evrensel çapta bir alevlenme arasındaki farkı sezilemez duruma getiriyor.** Böyle bir durumda, besbelli ki, **"bugün insanlığın önünde duran en yakıcı sorun, savaş mı, barış mı sorunudur." (SBKP Programı,** s. 26)

Bu bakımdan komünistler, dünyanın her yerinde nükleer bir savaş tehlikesine karşı mücadeleyi başa alma durumundadırlar. Dünyadaki 50 bini aşkın nükleer savaş başlığının 589'u ise, topraklarımızdaki Amerikan üslerinde bulunuyor. Bu silahların düğmeleri Pentagon'un, Pentagon'un emrindeki Amerikan subaylarının elindedir. Bu bakımdan TKP, başta İncirlik olmak üzere, topraklarımızda beş Amerikan üssünde nükleer silahların bulundurulmasına karşı çıkıyor. TKP, Anadolu'nun nükleer bir barut fıçısı üzerinde oturmasından kaygı duyan, hangi görüşte olursa olsun herkesin bu konuda en küçük bir çıkışına bile büyük değer biçiyor.

Nitekim bir nükleer fizik profesörü olan SHP Genel Başkanı **Erdal İnönü** de açıkça belirtiyor: **Artık yeni bir yaklaşım gereklidir.** Artık yapılacak şey, nükleer silahların tahrip gücüyle dünyamızın sınırlarına gelindiğinin görülmesi ve savaşmanın imkânsızlığının kabul edilmesidir. Eğer bir gün, 'Biz artık bu işin sınırına vardık ve artık savaşı yapamayız' diye ilân ederseniz, o zaman yaklaşım değişir ve 'anlaşmazlıkları savaş yoluyla çözemezsek, nasıl çözeriz' diye başka bir düşünce tarzına gelir. İşte benim önerdiğim düşünce bu. O zaman gelmiştir. Sayın Gorbaçov ile Sayın Reagan bunu bir araya geldiklerinde ilân etmelidirler." **(Cumhuriyet,** 3 Eylül 1986)

Eski başbakanlardan **Süleyman Demirel** de nükleer silahların, yani "dehşet dengesinin meydana getirdiği caydırıcılığı sulhün teminatı saymak mümkün değildir" diyor **(Cumhuriyet,** 7 Ağustos 1985).

Emekli amiral **Vedii Bilget,** "Savaşa Hayır!" başlıklı yazısında, "taş devri ekonomisinin, taş devrinin savaş mantığını koşulladığını" belirtiyor, "ekonomik gerekirliklerin savaş dengesini saptamasından, savaşın gerekmezliğinin siyasal dengeleri saptama evresine varma" gereğini vurguluyor **(Cumhuriyet,** 24 Şubat 1987)

16 Şubat 1987 günü Moskova Barış Forumu'na katılan Prof. Dr. **Türkkaya Ataöv,** "Bilim ve Savaş" başlıklı yazısında "Kimsenin insanlığın ölüm fermanını imzalamaya hakkı yok. Milyonlarca masum insan, sanki âdi suçlularmış gibi bir anda cezalandırılamaz" diyor, Moskova Barış Forumu'nu "Aradaki farklılıklara karşın, tek ve büyük bir aile olan insanlığı korumak zorundayız" diye özetliyor **(Milliyet,** 28 Şubat 1987)

Milli Gazete yazarı Abdurrahman Dilipak da, **"Alınteri"** dergisinde yayınlanan söyleşide şöyle diyor: "Türkiye'de nükleer füzelerin konumlandırılmasını protesto etmek için, hiç kimsenin ideolojisine, kimliğine, rengine, ve düşüncesine bakmak istemiyorum. Bu bir fazilettir ve fazilete katılan herkesi, faziletler çerçevesinde bir araya gelmeye çağırıyorum." **(Alınteri,** Şubat 1987).

Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği'nin Başkanı Prof. Dr. **Leziz Onaran,** derneğin kuruluşu sırasında yaptığı konuşmada şöyle diyor: "Bir nükleer savaşın ertesi günü yoktur. Sağ kalabilen hekimler, acı çeken insanlara yardım edemeyeceklerdir. Yaşayanlar, ölenlere gıpta edecektir. Bunun içindir ki, nükleer savaş konusunda önerilecek tek reçete, bu çılgınlığı önlemektir." **(Cumhuriyet,** 2 Şubat 1987)

Görülüyor ki, ülkemizde insanlığın sağ kalma hareketine katkıda bulunabilmek, nükleer bir felâketi engelleyebilmek için güçlü bir potansiyel vardır. Bu potansiyel, bugüne göre çok daha genişleyebilir ve güçlü bir eyleme dönüşebilir. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun 7'inci Plenum Raporu'nda belirttiği gibi, "Nükleer savaş tehlikesine karşı ve barışçı bir dış politika için verilecek mücadele, bütün muhalefet partilerinin, sendikalardan sanayi ve ticaret odalarına kadar bütün meslek örgütlerinin içinde ve aydınlar arasında çok daha geniş bir taban kazanabilir. Çok çeşitli örgüt biçimleri ile, tabanda ve tavanda geliştirilecek insiyatiflerle adım adım böylesi bir geniş hareket oluşabilir."

---

bir sorundur. TKP şöyle diyor: "Türkiye ulusal ekonomiye yarardan çok zarar getireceği için bugün AET'ye üye olmamalıdır. AET ile yapılmış anlaşmalar ulusal çıkarlar temelinde gözden geçirilmeli, gelecekte de Avrupa topluluğunun ekonomik politik egemenlikle bagdaşmayan koşulları kabul edilmemelidir. AET üyeliği konusu, ancak kalkınma yolunda, ekonomiyi güçlendirici belli adımlar atıldıktan sonra tartışılmalı ve burada, üyeliğin öne koyulan ekonomik ve sosyal programın yaşama geçirilmesine yardımcı olup olmayacağına bakılmalıdır." (Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatif Programı).

HOUSTON'DA HAZIRLANAN SEÇİM SENARYOSU

Başı 1. sayfada

ten söz ettirecek ölçüdeki bu seçim sahteciliği, 28 Eylül ara seçimlerinin etkisini silmeyi, ülkede ANAP lehine bir genel seçim ortamı yaratmayı amaçlıyor.

Bu arada hükümet, "sağlık", "eğitim" ve "tarım reformu" adı altında sosyal demagojiye hız veriyor. Bunların reformla ilgisi olmadığı, antisosyal nitelik taşıyan daha geniş çapta paralı sağlık hizmetine, paralı eğitime geçiş ve tarımda tekelleri küçük üretime karşı güçlendirme adımları olduğu biliniyor. Öte yandan, basına da yansıdığı gibi, ekonomi 12 Eylül'den bu yana en kötü durumdadır.

TÖBANK olayı banka sistemindeki bunalımın dışa vurmasıdır. Dış borç ödeme olanakları daralmıştır. Ücretlere yönelik saldırı sert çatışmaları hazırlıyor. Fakat Houston seçim senaryosunda, IMF'nin, Dünya Bankası'nın Özal'a destek amacıyla yaratacakları "kolaylıklar"ın varlığından kuşku duymamak gerekir. Beş yıllık bir Özal iktidarı için uluslarötesi finans oligarşisi, birkaç aylık rahatlatıcı ödünü göze alabilir.

Houston'da iyice kotarılan seçim hazırlığında, muhalefeti bölme ve etkisizleştirme planı adım adım uygulanıyor. Bu, Özal grubunun en önemli stratejik amacıdır. Burada sol güçlerle diğer muhalefet partilerinin işbirliğini önlemek, sosyal demokratların arasındaki çelişkileri keskinleştirici her türlü yönteme başvurmak, DYP'yi muhalefetten koparıp yalıtlamak sözkonusudur.

Ve nihayet, son sınır ötesi askeri hareketlerle ülkede yaratılan militarist-şövenist havadan, Pentagon'dan sonra en fazla yararlanan gücün ANAP iktidarı olduğunu da kaydedelim. Böyle bir ortamda, muhalefet partilerinin etkili bir şekilde hükümete karşı koymada ciddi zorluklarla karşılaştıkları açıktır. Söz konusu partiler şişirilen "dış tehlike" balonunun etkisi altında Özal grubuyla uzlaşmaya doğru itilmektedirler. Oysa, "dış tehlikeye" karşı uzlaşılması önerilen Özal grubu, kökü dışarda, gerçek bir dış güçtür ve şövenist-militarist histeri karşısında etkisizleştirilmeye çalışılan muhalefet, gözlerini Güney sınırlarımızdan, Houston'a çevirebilirse, asıl "dış tehlike"nin nereden ve kimlerin kanalıyla Türkiye'yi tehdit ettiğini kolayca görebilir.

Houston seçim operasyonunda, bütün bunların yanısıra, seçim yasasıyla oynama, yeni ceza yasasıyla gözdağı verme, öte yandan Özal'ın siyasal rakiplerine konan yasağı kaldıracak anayasa değişikliğini koz olarak kullanma gibi yöntemler de bulunuyor.

Bütün bunlar, 1988 genel seçimlerinin, ya da 1987'de yapılacak belediye seçimlerinin veyahut da bir erken seçimin hiçbir demokratik nitelik taşımayacağını gösteriyor.

Demokratik bir seçim için baş koşul ise muhalefetin birleşmesi ve inisiyatifi ele alması, barış için Türkiye'de insan hakları ve demokratik özgürlükler için demokratik bir seçim yasası ve siyasi yasakların kalkması için savaşımı yükseltmesidir. Aynı zamanda Özal hükümetinin sosyal demagojisine karşı, demokratik muhalefetin halka çıkış yolu gösteren sosyal-ekonomik alternatif programlarda birliğe yönelmesi gerekiyor. Demokratik muhalefetin birleşmesini önlemeye yönelik tuzaklara, Türk halkını Kürt halkına karşı kışkırtan şövenist propagandaya karşı uyanık olmak ve bütün bu kampanyanın gerisinde duran ABD emperyalizminin, Houston operasyonlarının planlarını unutmamak gerekiyor. Demokrasi güçleri, demokratik bir Türkiye yolunda adım atmak istiyorlarsa, onları birbirine düşürerek, demokratik muhalefeti zayıflatan emperyalizmin ve onun işbirlikçisi Özal hükümetinin oyununa gelmemelidir.

KÜRT HALKINA YÖNELİK KIRIMA...

Başı sayfa 1'de

vermek, yarın, aynı gerekçeyle ABD'nin topraklarımızdaki üslerinden, komşu devletlere yönelteceği saldırılar karşısında boyun eğmeye yol açabilir. Öteden beri basında Amerikancı çevrelerce heveslendirilen, İsrailvari cezalandırma politikası, bölgede barışı sağlama ve istikrarsızlığa son verme çabalarına karşıdır ve doğrudan doğruya Türkiye'nin ulusal güvenliğini tehdit edici sonuçlar doğurmaktadır.

Biz şunu da özellikle vurgulamak istiyoruz: Her ne sebeple olursa olsun, silahlı kuvvetleri sınırötesinde kullanma kararı parlamento ve halktan gizli alınamaz. Ve böylesi oldu bittilerin sonradan parlamentoya dayatılması, muhalefetin de sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Ve nihayet, şu da açık bir gerçektir: Kürt halkına karşı şövenist kampanyaların yürütüldüğü, sınırötesi askeri operasyonların militarizmi kışkırttığı koşullarda demokrasiye geçiş tehlikelerle yüzyüzedir. Dışpolitikada militarizme boyun eğmek, yalnız ve yalnızca iç politikada militarizmi güçlendirir. Tersi de doğrudur.

Son askeri harekâtın taşıdığı tehlike ABD'nin Türkiye'yi bölgede serüvene sürükleme yönündeki baskıları hesaba katılmadan anlaşılamaz. SİA anlaşmasının bağlanmasından bu yana, ABD Savunma Bakanı Weinberger'in, Irak-İran Savaşı nedeniyle Türkiye'nin bölgeye müdahale etme durumunda kalabileceği yolundaki açıklamaları sık sık yineleniyor.

Resmi çevrelerin bütün yalanlamalarına rağmen, Kerkük ve Musul'u yutma planları, ülkemizdeki en saldırgan, militarist maceracı çevreler tarafından artan ölçüde öne sürülüyor. Son askeri operasyon, bu çevrelerin Türkiye'yi Musul-Kerkük macerasına itme planlarının hiç de gerçekdışı olmadığını, gergin durumun maceracıları yüreklendirdiğini bir kere daha görmeye olanak veriyor.

Hangi nedenlere dayanırsa dayansın, bölgemizdeki bütün askeri çatışmalar, halklararasındaki anlaşmazlık ve ayrılıklar, ABD'nin bölgeye doğrudan doğruya müdahalesi için koşulları olgunlaştırıyor. Son askeri operasyon, bölgedeki durumu daha da karmaşıklaştırıp, gerginleştirerek, Pentagon'un planlarına hizmet ediyor. Türkiye kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor.

Kürt halkının barbarca kırımına ve savaş tehlikesine karşı, Türk ulusal güçleri, Kürt ulusal güçleri, kısaca tüm ulusal güçler birleşmelidirler.

- Askeri birlikler geri çekilmeli,
- Kürt köylülerinin zorla göç ettirilmesi önlenmeli,
- Köy korucuları dağıtılmalı,
- Sıkıyönetim kaldırılmalı,
- Irak-İran savaşına Türkiye'nin karıştırılmayacağı, ve başka devletlerin topraklarında Türkiye'nin gözü olmadığı açıklanmalıdır.

5 Mart 1987

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

MİLLİ MUTABAKAT:

Başı sayfa 8'de

ayrıcalıklardan kaynaklanan siyasal bir sorun sayan çevrelerle, şimdi diyalog için olanakların daha geniş olduğu kanısındayız. Bu siyasal sorunun adil, demokratik ve barışçıl yoldan çözülmesi için böylesi bir diyalog zorunludur. TKP, böyle bir çözümün, tüm insanlık vicdanında yer etmiş olan ve Türklerin ulusal kurtuluş savaşından sonra kullandıkları, **ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme ve ayrılma hakkı temelinde** gerçekleşmesi görüşündedir. TKP herkesle, Kürt halkının üzerindeki baskıların kaldırılması yönündeki sorunları görüşmeye, tartışmaya da açıktır.

Şu sorunda açıklık gerekiyor: Muhalefet sıralarından yükselen "milli mutabakat"ın içeriği nedir ve ne olmalıdır? Bizce, ülkenin karşı karşıya olduğu teh; likeleri dikkate alan sağduyulu herkes için, milli mutabakat, şovenizmin-militarizmin bayrağı altında ve Kürt ulusuna karşı değil; fakat barışın, demokrasinin, insan haklarının bayrağı altında, Türk ulusal güçlerinin, Kürt ulusal güçlerinin, kısaca tüm ulusal güçlerin arasında, emperyalizmin saldırgan politikasına karşı bir mutabakat olabilir ve olmalıdır.

ABD Savunma Bakanı Weinberger'in şu sözleri sanırız yeterli olacaktır: "Ortadoğu'daki petrol yataklarının Avrupa ve NATO'ya kapatılması durumlarında, bütün NATO'nun veya bazı NATO ülkelerinin alan dışında harekete geçmeleri gerekebilir." (Milliyet, 20 Şubat 1987)

İŞKENCE İNSANLIK SUÇUDUR !

Başı 1. sayfada

sıkıyönetim birlikleri, kadın-erkek tüm köylüleri, köy meydanında topluyor, çırıl çıplak soyup toplu dayaktan geçiriyor, karşı çıkanları ise alıp götürüyor. Bu kişilerden haber almak olanaklı olmuyor. Mardin valisi ise "bunlar olağandır" diye konuşuyor.

Zülfükar Bayram, Diyarbakır'a bağlı Pirinçlik köyünden 65 yaşında bir yurttaş. 20 Şubat günü oğlunun arandığı gerekçesiyle evi basılıyor. Aileden 4'ü kadın 9 kişi acımasızca dövülüyor. Zülfükar Bayram, "etmeyin ölüyorum" çığlıkları arasında dipçik darbeleri altında yaşamını yitiriyor.

Denizli'nin Kale ilçesinde karakola götürülen Orhan Erdağlı adlı yurttaş, "karakol komutanına küfür ettiği" gerekçesiyle oracıkta kurşuna diziliyor. Bu acı olaylar Şubat ayının son günlerinde meydana geldi.

Cezaevlerinde durum daha da korkunç. tur. İşkenceler, toplu dayak, insanlık dışı koşullar, cezaevinde yaşamı toptan tehlikeye sokacak biçimde sürüyor. Geçenlerde SHP Adana milletvekili Cüneyt Canver, Ankara Kapalı Cezaevi'ndeki durumu, Fransız Guyanası'nda kürek mahkumları için kullanılan zindanlara benzetti.

İşkenceciler daha kaç yurttaşın canını alacak, daha kaç yurttaşı işkenceden geçirecekler? İşkenceci katiller hâlâ görev başındadır. Hakkında "işkence suçu"ndan soruşturma açıldığı belirtilen Tümgeneral Yusuf Haznedaroğlu hâlâ Isparta 58. Er Eğitim Tümen Komutanı değil mi? TKP MK üyesi Mustafa Hayrullahoğlu'nu işkenceyle öldürmekten 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırılmış bulunan siyasi polis şefi Ümit Bavbek hâlâ Kadıköy Emniyet Amirliği koltuğunda oturmuyor mu? Hakkında işkencecilikten dava açılmış, hatta bir ara görevden alındığı yolunda resmi açıklama yapılmış olan Yüzbaşı Ülkü Coşkun hâlâ Ankara DGM Savcı Yardımcısı değil mi? İşkenceyle adam öldürmekten hapse mahkum Başkomiser Kemal Kartal adlı katil, arandığı bir sırada terfi ettirilerek emniyet amiri yapılmamış mıdır? İşte bunlar da işkencecilerden bir kaç örnek...

İnsanlık suçu işkencelerin önlenmesi ve işkencecilerden hesap sorulması hâlâ gündemdedir. İşkenceler önlenmeden, işkencecilerden hesap sorulmadan gerçek bir demokrasinin yolu açılmış olmayacaktır.

SOVYET SENDİKALARININ 18. KONGRESİ

Başı sayfa 3'de

kollektifinin ve bu kollektifin her üyesinin hem girişkenliğini ve yaratıcılığını geliştirmesi hem de planların hazırlanmasından emeğin ödenmesine ve sosyal görevlerin yerine getirilmesine kadar tüm alanlarda yönetim ve denetime katılması için yapması gerekenler oluşturdu. Gorbaçov yoldaş konuşmasında şunlara işaret etti: "Demokrasiyi derinleştirmek zor bir iştir. Ama bu alanda herşeyin hemen iyi yürümesinden korkmamak gerekir...Sosyalist toplumumuz halk desteğinin güçlü temellerine dayanmakta, gücünü tam da yaşamımızın demokratizminden almaktadır...Demokrasi bize birilerinin önünde gösteriş için demokrasi oyunu için gerekmiyor. Bize demokrasi yaşamımızda birçok şeyin yenilenmesi için, insanların yaratıcılığına, yeni fikirlere, girişimlere çevrenler açmak için gereklidir... Yeni koşullar ve görevler sendikaların toplumsal yaşamdaki rolünü gözden geçirmemizi gerektiriyor. Sendikaların yenilenme koşullarındaki yeni görevini ben herşeyden önce, bunların ekonomide, son yıllarda oldukça yaygınlık kazanan teknokratik eğilimlere bir tür karşı ağırlık olmalarında, ekonomik kararların sosyal doğrultusunun güçlenmesi için çalışmalarında görüyorum. Bu ise, sendikaların planların sosyal bölümlerinin hazırlanmasına aktif katılmaları, gerektiğinde de kendi alternatif önerilerini getirmeleri gerektiği anlamına geliyor...Bizim açıklık, eleştiri ve özeleştiri gibi, demokrasinin etkin biçimlerine ihtiyacımız vardır ve bu bize toplumsal yaşamın tüm alanlarında köklü dönüşümleri gerçekleştirmek için gereklidir. Bu, geçmişin hatalarını tekrarlamamak için güvencedir, dolayısıyla yenilenmenin geri dönmezliğinin güvencesidir..."

140 milyon emekçiyi çatısı altında birleştiren Sendikalar Birliği Başkanlığına yeniden seçilen Şalayev, yaptığı kapanış konuşmasında, bu görüşler doğrultusunda alınan kararların yaşama geçirilmesi, sendikaların yenilenme sürecine katkılarının hızla artırılması için elden gelenin yapılacağına, örgüt adına söz verdi.

NETAŞ GREVİ

Başı sayfa 2'de

Eylül'ün en ağır günlerinde nice özverilere katlanarak sürdürülen çabaların boşa olmadığını kanıtladılar.

Grev, emekten yana politik güçlerin, dayanışma faaliyeti çevresinde hareketlenmelerini, komünistlerden öteki devrimci sol parti ve akımların yandaşlarına, sosyal demokratlara kadar sol güçlerin birbirlerine yakınlaşmalarını teşvik etti. Bu olgu, hem greve, hem bir bütün olarak sol güçlerin birliğine güç kattı

Netaş grevi, sonuç itibarıyla yalnızca "bu koşullarda grev yapılamaz" düşüncesini kırmakla kalmadı- 12 Eylül'ün tüm topluma dayatmaya, zihinlere yerleştirmeye çalıştığı "Bu gidiş değişmez" kelepçesini de parçaladı.

Netaş'çılar greve çıktıklarında, Atılım şöyle yazmıştı: Netaş işçileri greve "mücadele bitmedi yeni başlıyor" diyerek çıktılar. Onlar hem inançlıdır, hem de gerçekçi. Mücadele gerçekten bir grevlik, bir mitinglik mücadele değildir. Mücadelenin sonucu elbette bu grevde belirlenmeyecektir. Ama onların sınıflarına olan sarsılmaz güvenini dilegetiren ve hiçbir gücün ne yaparsa yapsın mücadeleyi bitiremeyeceğini kanıtlayan eylemleri, sonucun belirlenmesine daha şimdiden katkı olmuştur. (Atılım, 1 Aralık 1986)

Görüldüğü gibi, gerçekten de böyle oldu. Elbette herşeyin mükemmel, eksiksiz olduğu söylenemez. Örneğin, daha hemen baştan, çok daha güçlü bir dayanışma hareketi örgütlenemez miydi? Ya da, Türk-İş ve bağlı sendikaların, tüm işçi hareketi açısından önem taşıyan bu greve daha güçlü bir destek göstermeleri sağlanamaz mıydı? Eksikliklerden, yetersizliklerden herkes gibi, komünistler olarak biz de kendi payımıza düşen sonuçları, dersleri çıkarmalıyız. Çünkü Netaş grevi sona erdi ama onların mücadeleye girişirken attıkları belgiler şimdi fabrikalarda, işçi yataklarında, yeni grevlerde yankılanıyor: İşçinin onuru sermayeyi yenecektir! Mücadele bitmedi yeni başlıyor!

AVRUPA NÜKLEER SİLAHLARDAN...

Başı sayfa 3'de

kileceği, öteki benzeri türden füzelerle ilgili görüşmelere hemen başlanması gerektiği, SSCB'nin Asya kesiminde ve ABD'nin kendi topraklarında bulunan orta menzilli füzelerindeki başlık sayısının, her iki taraf için de 100 ile sınırlandırılacağı belirtiliyor.

Bu durumda, sorunun açık olmadığı söylenebilir mi? Söyleyenler bulunuyor, yine de. Oysa yukarıda değinilen birkaç temel gerçek bile, orta menzilli füzeler konusunda denetimin olanaksız olduğu, Sovyet tarafının buna yanaşmadığı, bu füzeler kalkarsa konvansiyonel silahlarda Sovyetlerin üstün olacağı, kısa menzilli füzelerin çözümü sağlanmadan orta menzillilerin kaldırılmasının dengeyi alt üst edeceği gibi iddiaların tutarsızlığını ortaya koyuyor. Anlaşmaya uyulması konusunda güvencenin bulunmadığı iddiaları da aynı şekilde, havayı zehirlemekten, yersiz kuşkular yaratmaktan başka bir işe yaramıyor. Füzelerin kaldırılmasının ve hatta imha edilmesinin karşılıklılık ve eşitlik temelinde denetleneceği bir durumda daha başka ne gibi bir güvence söz konusu edilebilir? Eğer savaş çıkmayacağının güvencesi söz konusuysa, bu da olanaklıdır. Bu, tüm nükleer, kimyasal bakteriolojik silahların imha edilmesi, bunların üretim birimlerinin yokedilmesiyle, konvansiyonel silahların ve asker sayısının azaltılması yoluna girilmesi ile olanaklıdır. SSCB'nin 15 Ocak öneriler paketi ve bu temelde SBKP 27. Kongresinde oluşan uluslararası kapsamlı güvenlik sistemi kurulması önerisi, işte bu amaca yöneliktir. Şimdi işe orta menzillilerle başlama fırsatı çıkmıştır. Bu konudaki anlaşma, kuşkusuz, öteki alanlardaki anlaşmaların yolunu aşabilir.

Cenevre görüşmelerinde tarafların orta menzilli füzelerin kaldırılması konusunda anlaşmaya varmaları durumunda, bu ülke. miz açısından da son derece önemli bir kazanım olacaktır. Böyle bir durumda, topraklarımıza yeni atom silahları konması için yürütülen Amerikan baskıları son bulacak, Türkiye Sovyet füzelerinin menzili dışında kalacak ve bu füzelerin 'tehdit' olduğu iddiasıyla topraklarımıza yerleştirilen atom silahlarının kaldırılması gerekecektir.

İşte bu perspektifin gerçekleşmesi için Sovyet önerisini desteklemek önemli bir görev oluyor. Nitekim, bu öneriler ülkemiz kamuoyunda olumlu yankılar uyandırdı. SHP Genel Başkanı E.İnönü, 'Gorbaçov' un önerisinin Amerika'da da olumlu karşılanmasını dünya barışı açısından sevindirici bulduklarını" söylerken, eski başbakanlardan S.Demirel de 'Sovyetlerin yeni önerisini, savaşı ortadan kaldırma yönünde atılmış önemli bir adım olarak niteledi. Cumhuriyet gazetesi yazarlarından E.Balcı, anlamlı bir adım atıldığını kaydederek, 'bu fırsat değerlendirilmelidir' diye yazdı. Basına yansıdığı kadarıyla Dışişleri Bakanlığı da öneriyi olumlu karşıladı. Sovyet önerisini kararlılıkla desteklemek, hükümetin ABD ve NATO nezdinde bu konuda olumlu etkide bulunmasını istemek, yeryüzünün ve ülkemizin atom esaretinden kurtarılmasının yolunun açılmasına katkı olacaktır.

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı: 1DM, Abone: 1 yıllık 48DM

MİLLİ MUTABAKAT: KİME KARŞI

● Ahmet AKYÜZ

Irak topraklarında PKK'ya ait kamplar olduğu ileri sürülen yerleşim yerlerinin bombalanması, yarattığı trajik ve tehlikeli durumun yanısıra, Kürt ulusal sorununu yeni bir düzeyde tartışma planına getirdi. Özünde bu, Kürt ulusal hareketini askeri araçlarla yoketmenin perspektiften yoksun olduğu yolundaki kanının giderek yaygınlaşmasıyla bağlıdır. Hemen ilave edelim ki, bu yönde görüş belirten kimi genelkurmay sözcülerinden, parti yöneticilerine, gerçekçi yazarlara kadar uzanan çevreler, Kürt ulusal sorunun bir "asayiş" sorunu olmayıp, **siyasal bir sorun** olduğunu söylerlerken, gerçekte Kürt ulusal hareketini askeri operasyonlar dışında başka yöntemlerle ve uzun vadeli bir planla bastırma amaçlarını gizlemiyorlar.

Belli ki, Türkiye Kürdistanı'nda uzun yıllardır sürdürülen devlet terörü politikası iflas etmiştir. Bu aynı zamanda, Türkiye'de Kürt ulusunun varlığını inkar eden ırkçı-şoven ideolojinin de iflası anlamına geliyor. Milliyet yazarı, Örsan Öymen, Mehmet Ali Birand'ın "Kürt yok, Türk vardır, Kürt sorunu diye bir şey yoktur, diye diye kendi kendimizi aldatmanın alemi yok" şeklindeki sözlerini aktardıktan sonra şöyle diyor: **"Bal gibi Kürt de vardır. Kürt sorunu da... Soruna, -Cumhuriyet dönemi de dahil, hep 'jandarma olayı' gözü ile bakıp 'kafa ezme nutuklarıyla' yaklaştığımız içindir ki, olaylar bugünkü boyutlarına ulaşmıştır."**(Milliyet, 11 Mart 1987)

Son olaylar nedeniyle TBMM'ndeki genel görüşme sırasında DYP sözcüsü sorunun "siyasal bir sorun" olduğunu ilan etti. Bu kanı diğer partiler tarafından da değişik biçimlerle paylaşılıyor. Bu "siyasal sorun"un çözümüne gelince, ortaya birbirinden değişik öneriler atılıyor. Köy korucularının silahlandırılmasına karşı eleştirilerden, "Doğu ve Güneydoğu"nun sosyal-ekonomik sorunlarını hızla çözme önerilerine kadar bu siyasal sorunun siyasal olmayan çözümüne yönelik görüşler dile getiriliyor. M.Ali Birand'a göre, **"yapılacak mücadelenin çok daha geniş boyutlu, iyi planlanmış olması gerekiyor".** (Milliyet, 7 Mart 1987) Böylece o da, Kürt ulusal sorununa siyasal bir çözüm önermek yerine, Kürt siyasal gruplarıyla mücadelenin bugünkü biçimlerini eleştiriyor, daha değişik bir mücadele gerektiğini söylüyor.

Gerçekte bu görüşler, en açık ifadesini, Hürriyet gazetesinde adı açıklanmayan bir Genelkurmay yetkilisinin açıklamalarında bulmuştur. Meçhul Genelkurmay yetkilisine göre durum şudur: **"Bu bölgede olaylar daha bir süre devam eder. Ekonomileri bizden güçlü ülkelerde bile, durum böyledir. Alın İspanya'yı... Bask bölücüleri ile başı derttedir. Alın İngiltere'yi İrlandalı ayrılıkçı örgütlerle başı derttedir. Çok sert uygulamalarla kısa dönemde sonuç alabiliriz."** Genelkurmay yetkilisi bu konuda bölgedeki Kürt halkının ve uluslararası kamuoyunun tepkisinden çekindiklerini belirttikten sonra, devam ediyor: **"Belki çok sert askeri tedbirlerle bu olay bastırılabilir, ancak kalıcı çözüm, sosyal ve ekonomik tedbirlerde yatıyor."** Gazeteye göre, bu sosyal-ekonomik tedbirlerin başında, Kürt halkını belirli merkezlere göç ettirmek geliyor. (Hürriyet, 25 Şubat 1987)

Şurası görülebilir ki, Türk egemen güçleri arasında, Kürt ulusal sorununa yaklaşımda amaç birliğine karşın, yöntemlerde belirli bir ayrışmanın ilk belirtileri su yüzüne vurmaya başlamıştır. Elbette, devleti elde tutanların Kürt ulusal sorununa bakış açılarında ve kullandıkları şovenist ve militarist yöntemlerde değişen bir şey yoktur. Hatta tersine, denebilir ki, Irak-İran savaşının şu ya da bu anında, Kürt ulusal hareketinin yükselmesi olasılığı karşısında Çankaya'da ve hükümette, çok daha maceracı ve kanlı yollara başvurmaya hazır militarist-şovenist etkin güçler egemendir. Bugünkü rejimin politikası ve onun gelecekte çok daha amansızca uygulanma olasılığı, yalnız Kürt halkı için değil, Türk halkı için de ve bölgede barışın sağlanması açısından da çok ciddi tehlikeler taşıyor. Burada söz konusu olan, **birincisi,** Türkiye Kürdistanı'nda, şimdiki mevzi çatışmalarla kıyaslanamayacak ölçüde kanlı bir boğuşmanın kaçınılmaz hale getirilmesi; **ikincisi,** anti-Kürt kampanyanın etkisi altında, ilk işaretleri daha bugünden görülen, muhalefetin rejim tarafından tamamen etkisizleştirilmesi ve 12 Eylül cü rejimin pekiştirilmesi; **üçüncüsü,** sınırötesi operasyon macerasının, şu ya da bu aşamada Türkiye'yi ABD ve İsrail planları doğrultusunda Ortadoğu' a savaşa sürüklemesidir.

Türkiye'nin başına, bu sayılan tehlikeleri sarmaktan çıkarı olan farklı çevreler vardır. Fakat, Pentagon ve onun uzantısı güçler tüm bu çevrelerin eylemlerini ABD'nin Ortadoğu'daki politikasıyla uyumlaştırmak için çabalarını aktifleştirmişlerdir. Gerek Pentagon'la, gerekse ülkemizdeki darbeci çevrelerle sıkı ilişkileri bilinen Coşkun Kırca' nın yazısı, kanımızca, şu anda ABD'nin Türkiye ile ilgili planlarının açık bir ifadesidir. Yukarıda işaret ettiğimiz başlıca üç tehlikeyi kanıtlayan şu satırları okuyalım:

Birincisi; Kırca, şöyle diyor: "Bağımsızlık heveslisi bölücüler ya da özerklik hayalcisi bölücü yaltakçıları, kimsenin **Türk olmaktan ve Türklük içinde kaynaşmaktan başka seçeneği olmadığını** kahredilmek suretiyle göreceklerdir... Vatandaş da (Kürt halkından söz ediyor) aynı gerçeğin bilincinde olmaya devam etmelidir." (Hürriyet, 5 Mart 1987) Burada, Türk ve Kürt halklarını birbirine amansızca düşman etmek isteyen ve Türkiye Kürdistanı'nda kan dökülmesini kışkırtan şovenist bir provokatör konuşmaktadır. Çünkü, onun tezi, "Türklük içinde kaynaşmak" yerine, kendi Kürt ulusal benliğini korumakta kararlı ve en az Türkler kadar şeref ve haysiyet sahibi olan Kürt ulusunun önünde, 'kahredilmemek' için silaha sarılmaktan başka bir seçenek bırakmıyor.

İkincisi, komünistlerden, DYP'ye kada geniş bir muhalefet cephesinin ANAP hükümetine karşı koyuşundan ciddi olarak korkuya kapılan uluslararası tekelci çevreler ve işbirlikçileri, tüm güçleriyle şimdi yayılan anti-Kürt, militarist, şovenist havadan en büyük yararı sağlamaya çalışıyorlar. Bunların amacı, muhalefeti parçalamak, DYP'yi ANAP'a yapıştırmak, sosyal demokratları etkisizleştirmektir. Bu amaçları için, Kürt ulusuna karşı düşmanca kışkırtmaları sürdüreceklerinden kuşku duyulamaz. Nitekim Kırca, büyük bir memnuniyetle şöyle yazmıştır: "Yeni hareket, bir kere siyasi partilerimizin bir milli ortamda birleşmelerini sağlamıştır." (aynı yazıda)

Bu "milli ortamda birlik" yanlısı Kırca, **üçüncü olarak,** Pentagon ağzıyla şöyle konuşuyor: "Kıyım olayları, eşkiyanın üslendiği ülkenin Suriye olduğu konusunda son kuşkuyu da ortadan kaldırdı." (Doğallıkla hiçbir kanıt göstermiyor.) "Suriye'ye karşı almak zorunda kalabileceğimiz askeri nitelikteki tedbirlerin başarılı olması için Türkiye'nin bölgede bazı diplomatik girişimlere şimdiden başlaması gerekir." Kırca, "ılımlı Arap devletleri" dediği gerici rejimlerle işbirliğinden sözettikten sonra, devam ediyor: "Suriye'nin tutumu Türkiye'nin toprak bütünlüğünü ihlal etmektedir. Şu halde, Türk-Suriye sınırındaki vahim (!) durum, Kuzey Atlantik İttifakının (NATO'nun) teminatının kapsamındadır. Bu sebeple Türkiye, gerekli desteği sağlamak için, müttefikleriyle ya da bunlardan uygun gördükleriyle danışmalara girmelidir. Nihayet Türkiye'nin bölgede tabii bir müttefiki vardır: İsrail..." (Hürriyet, 11 Mart 1987)

Kuşkusuz bu satırlarda, Reagan yönetiminin Türkiye'yi itmek istediği maceranın bütün planı ortaya konuyor. Burada NATO'nun etki alanını Ortadoğu'ya yayma, uzun süreden beri Suriye'yi "cezalandırma" adı altında bu ülkeye yönelik Amerikan saldırısına Türkiye'yi katma ya da Türkiye'deki üsleri bu amaçla kullanma ve Türkiye'yi İsrail'le işbirliği halinde bölgede jandarmalıkla görevlendirme planı söz konusudur.

Bütün bunlar açıkça yazılmaktadır.

Bu durumda, soruna soğukkanlı bir şekilde yaklaşmak, tüm barış ve demokrasi yanlısı güçler açısından büyük önem taşıyor. Doğu'daki olayları askersel yöntemlerle çözülecek bir asayiş sorunu değil de, ulusal ayrılıklardan,

Arkası 6. sayfada